

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENE VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

Disconto credieten in voordeel van betrokkenen van Wissels

De discontoverrichtingen in rekening-courant zijn ontstaan onder den invloed van de uitbreiding van den handel. Zonder tusschenkomst van wetteksten, ten minste in ons land, hebben de handelsgebruiken aan deze verrichtingen bepaalde juridische vormen gegeven, waarover thans meerendeel der rechtspraak en rechtsleer accoord gaan.

De handelsgebruiken evolueeren onafgebroken met de aanhoudend wijzigende economische toestanden. Nieuwe gebruiken ontstaan, die zich min of meer aan de bestaande rechtsregelen aanpassen. Het is dan ook noodig de juridische begrippen ter zake in te studeeren.

De groote uitbreiding der crediet-inflatie politiek dezer laatste jaren, heeft een nieuwe methode van disconto in het leven geroepen, waarvan de studie op rechtskundig gebied niet zonder belang is.

Gewoon disconto-credieten.

De gewoon disconto-crediet verrichting wikkelt zich als volgt af :

Wanneer een bankier aan zijn client een disconto-crediet in rekening-courant opent, gaat hij de verbintenis aan, de wissels te ontvangen die zijn client zal ingeven, en het bedrag ervan, verminderd van het agio, op het crediet zijner rekening, ter zijner beschikking te stellen.

De ingiften door client gedaan bestaan in wissels door hem getrokken op zijn eigen schul-

denaars en door deze laatsten aanvaard of niet.

Op rechtskundig gebied wordt deze verrichting ontleed als eene eigenschapsoverdracht van den wissel, in voordeel van den bankier disconteerder, met ontbindende voorwaarde in geval van niet-betaling op den vervaldag.

De bankier is eigenaar en zal den wissel inkasseeren bij den betrokkene op den vervaldag.

In geval van niet-betaling behoudt de bankier een verhaal zoowel tegenover zijn client-trekker als tegen den betrokkene van den wissel.

De bank bezit bijgevolg twee solidaire debiteurs. Gewoonlijk staat het crediet, dat toegestaan wordt, hoofdzakelijk in verhouding met de geldelijke oppervlakte door den client zelve geboden. In tweede orde slechts komt de waarde van de betrokkenen in aanmerking; in andere woorden, de waarde van het handelspapier.

Zoo is het dat de bankier zeer wantrouwig staat tegenover een client, die zelf geen waarborgen kan bezorgen en tenzij deze bij machte zou zijn eerste klas handelspapier in te geven, zal hij onmogelijk het noodige crediet bekomen.

De kleinhandelaar, die geen zakelijke of ernstige persoonlijke waarborgen kan leveren en geen wissels op zijn clienteel kan trekken, daar zijn clienteel alleen uit particulieren bestaat, kan slechts met moeite bij een bankier crediet bekomen. Zijn eenige uitweg is, bij zijn leveranciers uitstel van betaling te bekomen.

De disconto methode, waarover hier wordt

gesproken, laat echter aan den kleinhandelaar toe, zijne leveranciers kontant te betalen, hetgeen hem in de mogelijkheid stelt meer gunstige tarieven te bekomen.

Deze disconte-methode kan nog gebruikt worden wanneer het gaat over handelaars, die een clientele bezitten waarop zij geen wissels kunnen uitschrijven — zooals aannemers die werken uitvoeren voor openbare besturen.

In de hierna ontleedde zaak gaat het over een dergelijk geval :

Nieuwe vorm van disconte crediet.

De bankier opent aan zijn client een discontocrediet, hetgeen zal mogen benuttigd worden door ingiften van wissels door de leveranciers van client op dezen laatste getrokken en door hem aanvaard.

De client zal bijgevolg steeds de betrokkene acceptant zijn van de wissels, die zullen ingegeven worden tot het benuttigen van het crediet als wanneer in een gewoon verrichting, die client steeds trekker of rugteekenaar is.

De feitelijke manier waarop het crediet door den client benuttigd wordt, en waarop hij zijn leveranciers-trekker zal betalen, kan verschillen. Gewoonlijk zal deze verrichting als volgt verlopen : De leverancier trekt een wissel op termijn op zijn kooper en hij rugteekent den wissel in blanco.

De kooper-client van den bankier aanvaardt den wissel en geeft hem ter disconto in. Zijn rekening wordt met het bedrag van den wissel, verminderd van het agio, gecrediteerd.

Hij betaalt daarna rechtstreeks zijn leverancier bij middel van een check betaalbaar bij zijn bankier.

Men bemerkt dat door deze methode de leverancier praktisch kontant betaald wordt, maar dat zijn handteeken als trekker op den gedisconteerden wissel in omloop blijft.

Dit stelt voor den leverancier een gevaar daar, want de bankier zal heel zeker zijn verhaal tegen den trekker uitoefenen in geval hij op den vervaldag van den wissel geen betaling bekomt.

De manier van handelen hierboven beschreven, doet eenige rechtspunten opduiken, waarover in den huidige stand der rechtspraak geen volledige oplossingen werden gegeven.

Het recht van verhaal van den bankier tegenover den leverancier-trekker werd door een arrest van het Verbrekingshof van 11 Maart 1937 bekrachtigd.

Dit arrest bekrachtigde een arrest van het Beroepshof van Brussel van 10 November 1934 — hetwelk een vonnis van de Rechtbank van Koophandel van Brussel van 18 Mei 1933 had hervormd (de drie beslissingen verschenen in Jurisprudence Comm. de Brux. Mei-Juni 1938, bl. 206). De rechtspunten door de rechtbanken onderzocht, verdienen uiteengezet te worden.

De feitelijke gegevens der betwiste zaak deden zich als volgt voor :

Bank B. opent aan haar client G. een crediet van 400.000 frank, te benuttigen door ingiften van wissels getrokken door leveranciers van G. en door G. aanvaard, mits daarbij, ten titel van waarborg, eene delegatie van een schuldverdring die G. bezat ten laste der gemeente Etterbeek, tengevolge van uitvoering van werken.

G. geeft een wissel van 30.000 frank in, door hem aanvaard en door zijn leverancier V. L. getrokken. De wissel is door V. L. gerugteekend in blanco. G. betaalt V. L. met een check op de bank B.

G. wordt in faillissement verklaard en de bank B. vervolgt de betaling van den wissel van 30.000 frank tegen den trekker V. L.

Thesis door de Rechtbank van Koophandel te Brussel aanvaard (18 Mei 1933).

De rechtbank aanziet de betaling gedaan door G., betrokkene-acceptant, bij middel van den check als een definitieve betaling. De afgifte door trekker V. L. van den wissel aan den betrokken G. als een bewijs van kwijting voor saldo.

Dat de check door de bank B. werd betaald, wordt door de rechtbank verrechtvaardigd door het bestaan van de credietopening van 400.000 frank, waarvoor de bank B. als waarborg een delegatie van schuldverdring op de gemeente Etterbeek bezit.

De rechtbank oordeelt dat de rugteekening door de bank zelf ingevuld werd en dat zij vervolgens geen regelmatige draagster is, daar zij den wissel aan trekker V. L. noch uitbetaalde noch disconteerde en evenmin disconteerde aan den betrokkene G.

De rechtbank stelt daarbij nog vast dat de betaling van den wissel vóór den vervaldag, in feite twee dagen na uitschrijving, een einde stelt aan het wisselcontract en bijgevolg alle waarde doet verliezen aan den titel.

Om deze redenen wordt het verhaal der bank B. tegen trekker V. L. afgewezen.

Thesis door het Hof van Beroep van Brussel
(11 Maart 1934) en van het Hof van Ver-
breking (10 November 1937) aanvaard.

De bank B. wordt aanzien als regelmatige en ter goeder trouw zijnde bezitster van den wissel.

Dat trekker zich als ontslaan van alle gevolgen van den gecreëerden wissel door de voorbarige betaling zou aanzien hebben, wordt strijdig gevonden met de bestanddeelen van de zaak daar trekker kennis heeft van de relaties van betrokkenen met zijn bankier — en daar het uitschrijven van den wissel anders niet verklaard kan worden.

De vóór vervaldag gedane betaling brengt niet noodzakelijk een einde aan het wisselcontract, daar artikel 28 der wet van 29 Mei 1872 de herleving van de schuldvorderingen door vermenging gedoofd, door eene rugteekening vóór vervaldag mogelijk maakt.

Anderzijds wordt bestatigd dat krachtens artikel 27 der zelfde wet van 20 Mei 1872 uitdrukkelijk voorziet de rugteekening, gedaan door eenvoudig handteekening regelmatig is en dat bijgevolg de vollediging van een blanco rugteekening toegelaten is en niet wegneemt dat draagster ter goeder trouw zou zijn. Het Hof aanziet de eenvoudige afgifte van hand tot hand van den blanco gerugteekende wissel als volledig regelmatig en bekrachtigt vervolgens het recht van verhaal van de bank tegenover den trekker.

Besluit.

Het Hof maakt een toepassing van artikelen 27 en 28 der wet van 20 Mei 1872. De rechtbanken hebben zelden dit rechtspunt moeten interpreteren. Artikel 27 voorziet de blanco rugteekening, de mogelijkheid door den houder het blanco in te vullen of op zijn beurt te rugteekenen, zonder het blanco in te vullen.

Het Hof bestatigt dat het algemeen aangenomen is dat de wissel kan overgedragen worden

door eenvoudige afgifte van hand tot hand zonder dat rugteekenaar de eerste begunstigde zou zijn van het laatste endossement. De wissel kan verscheidene malen overgeleverd worden zonder dat de opvolgende begunstigten een handteeken op den wissel plaatsen.

In het gevonnist geval werd de wissel door V. L. getrokken op G., dragende het blanco endossement van V. L. eenvoudig overgeleverd van hand tot hand door G. aan zijn bank.

Maar er zou geen bezwaar tegen zijn, dat G. — betrokkene acceptant in bezit van den blanco gerugteekenden wissel op zijn beurt — ofwel het blanco invult om daarna den wissel aan de bank te endosseeren, ofwel eenvoudig zijn handteeken als rugteeken aan te plaatsen op den wissel, om daarna deze eenvoudig in te geven bij zijn bank.

Krachtens artikel 28 bestaat er geen schuldvermenging, wanneer een persoon tengevolge een rugteekening houder wordt van een wissel waarop hij reeds voorkomt als trekker, vroegeren rugteekenaar en zelfs acceptant, en blijven al de ondertekenaars tegenover den laatsten houder verbonden.

Deze regel is uitzonderlijk. Naar het gemeen recht (B. W., artikelen 1300 en 1301) verdwijnt de schuld door vermenging in een hoofd van een hoedanigheid van schuldeischer en schuldeenaar.

De regel van artikel 28 is bijzonder gunstig voor den houder (Jules Fontaine, *De la Lettre de Change et du Billet à Ordre*, nr 486).

Dit laat toe te besluiten dat de bankier regelmatig houder is wanneer de disconto-verrichting zich ontwikkelt zooals hierboven beschreven wordt. Hij zal gerechtigd zijn het verhaal tegenover den trekker te vervolgen onverschillig of hij houder is geworden van den wissel, hetzij tengevolge van eene eenvoudige overlevering van hand tot hand, hetzij tengevolge eener rugteekening ten zijnen gunste.

Jan BRUSSELMANS,
Doctor in de Rechten.

VLAAMSCHЕ JURISTEN ABONNEERT U OP
HET "RECHTSKUNDIG WEEKBLAD" !!!

RECHTSPRAAK

15

HOF VAN BEROEP TE GENT

2e Kamer. — 15 Februari 1938.

Voorzitter : M. De Clercq.
Raadsheeren : MM. Verbeke en Lagae.
Adv. Gen. : M. Remy.

FISCAAL RECHT. — PROVINCIALE VERORDENING. — BETALING VAN HET DUBBEL DER ONTDOKEN RECHTEN. — DWINGENDE BEPALING. — GEEN FACULTATIEVE TOEPASSING.

De bepaling van een provinciale verordening die voorziet dat, bij gebreke aan aangifte of bij valsche of onjuiste verklaring het dubbel der ontdoken rechten moet betaald worden, heeft een dwingend karakter. Het behoort niet aan de rechtsmacht enkel de betaling der rechten te bevelen en van de boete te ontslaan.

N. V. Teinturerie et apprêts de la Dendre t/
Bestendige Deputatie van Oost-Vlaanderen.

Overwegende, dat ter zitting aan het Hof, Appellante haar verhaal tot de vrijstelling der haar opgelegde boeten beperkt heeft;

dat zij aldus erkent dat de betwiste belastingen bij nalatigheid van aangifte of bij ondertekening van valsche of onjuiste verklaringen, regelmatig door den bevoegden toezieners ambtshalve gevestigd werden;

Overwegende, dat art. 10 der provinciale verordeningen van 1925 en 1934 ter zake dienende voorschrijft, dat in geval van nalatigheid van aangifte of ondertekening van een valsche of onjuiste verklaring, de overtreder voor het dubbel bedrag der ontdoken rechten aangeslagen zal worden;

Overwegende, dat dit voorschrift gezegde dubbele belasting als dwingend verplichtend doet voorkomen en dat derhalve het aan het Hof, rechtsmacht niet behoort, appellante in erkende overtreding gesteld, van de verdubbeling der belastingen te ontlasten;

Overwegende, dat appellante het gebiedende karakter der verordeningen ten onrechte betwist, dat het door haar ingeroepen artikel 3 der wet van 12 Juli 1922 beschikt, weliswaar, dat de toezieners der belastingen de taks ambtshalve mag vestigen en ze op het dubbel brengen, maar dat de wet van 1922 voor doel niet heeft gehad de verdubbeling der provinciale taxen, facultatief te maken en enkel in zake invordering der provinciale belastingen van ambtswege te vestigen, een verouderd stelsel door een nieuw vervangen heeft: Bescheiden der Kamer, zittingsjaar 1921-1922, memoire van toelichting nr 24 I bl. 18).

Om deze redenen,

Het Hof,

Gezien art. 24 der wet van 15 Juni 1935;

Gehoord in openbare zitting het verslag van den

Heer Raadsheer Verbeke en het eensluidend advies van den Heer Substituut, Procureur-Generaal Opdebeeck, ontvangt het beroep;

Geeft aan Appellante akte a) dat zij in de bestreden beslissing in zooverre deze de betwiste belastingen vaststelt, berust; b) dat zij het geschil vóór het Hof tot de verdubbeling der gevestigde belastingen, beperkt;

Verklaart het Beroep ongegrond, wijst het af, verwijst Appellante in de kosten van den aanleg.

16

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

1e Kamer. — 30 Mei 1938.

Voorzitter : Graaf de Lichtervelde.
Raadsheeren : MM. de Cock en Scheyvaerts.
O. M. : M. Baron Van den Branden de Reeth, subst.
Pleiters : Mrs Gillain en Ooms.

GELDLEENING. — TUSSCHENKOMST BANK. — BELANG VOLMACHT OM ONTLEENDE SOMMEN TE INNEN. — LASTGEVER. — GELDONTLEENER.

Bij geldontlening met tusschenkomst eener Bank valt het niet te veronderstellen dat de geldschietters eenig belang hebben in de tusschenkomst, daar hunne schuldvordering gewaarborgd is door een hypotheek. Het recht van de Bank om de door den geldontleener verschuldigde sommen te innen vindt zijn oorsprong in de overeenkomst tusschen hen beiden gesloten en aangaande welke de schuldeischers vreemd blijven.

Jacobs t/ Nommeman, Mevr. Wwe Hendrickx en Van Herck.

Gezien in regelmatige uitgifte overgelegd het vonnis door de vijfde Kamer van de rechtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Antwerpen in datum van 5 Februari 1937, uitgesproken zooals het beroep op 17 Juli 1937 er tegen gericht;

Gezien art. 2 en 24 van de Wet van 15 Juni 1935;

Aangezien het beroep regelmatig is in den vorm;

Aangezien het strekt tot de hervorming van gezegd vonnis in hoofddorde wat betreft de schikkingen waarbij besloten werd dat beroeper tegenover beroepenen niet ontlast is van de bedragen, die hij aan de bank gestort heeft;

Aangezien beroeper beweert dat krachtens de akte van obligatie verleend door het ambt van Mter Witteveen, notaris te Antwerpen, in datum van 30 Januari 1931 de beroepenen aan de Algemeene Hypotheek en Finantiebank, anders gezegd de Bank; last gegeven hebben om de betalingen die hij gedaan heeft, te ontvangen;

Dat het bewijs van het bestaan zulker lastgeving voortvloeit uit een beding volgens hetwelk de schuldeischers zich verbonden de grosse van de akte aan de Bank te bezorgen, indien de ontleener (beroeper) niet nauwkeurig zijn verplichtingen vervulde en uit diegene volgens hetwelk ontleener zich

verbond geen enkele betaling te doen in handen van de schuldeischers zonder voorafgaandelijke toelating van de Bank.

Aangezien deze stelling niet dient aangenomen te worden;

Aangezien de bepalingen van de overeenkomsten worden verklaard de eene door de andere, zoodat aan elke bepaling de beteekenis gegeven wordt, die uit de geheele akte volgt (art. 1161 B.W.);

Aangezien de akte van 30 Januari 1931 bepaalt dat de ontleende som opgenomen is door beroeper die daarvan rekening zal geven aan de Bank, art. 1216 B. W. tusschen ontleeners van toepassing zijnde.

Aangezien er van uitdrukkelijke lastgeving geen sprake is;

Dat vermelde akte drie overeenkomsten behelst, *de eerste* aangaande de solidaire verbintenissen van den beroeper en van de Bank tegenover de geldschietster, n.m.: de terugbetaling van de hoofdsom in eene reis binnen de vijf eerstkomende jaren en betaling van zesmaandelijksche intresten;

de tweede: aangaande verbintenissen van den beroeper tegenover de Bank, n.m.: wedergeaf der ontleende som bij wijze van annuïteit gedurende tien jaren betaalbaar in jaarlijksche termijnen en verbintenis geen rechtstreeksche betaling in de handen van schuldeischers te doen zonder voorafgaandelijke toelating van de Bank;

de derde: aangaande de verbintenissen van de geldschietster tegenover de Bank, n.m.: de grosse aan de Bank te bezorgen indien de schuldenaar onder letter A. (beroeper) niet nauwkeurig zijn verplichtingen vervult; zich niet te verzetten tegen de mogelijke vervolgingen;

Aangezien de schuldvordering der beroepenen, door een hypotheek zijnde gewaarborgd, is het niet te veronderstellen dat laatstgenoemden eenig belang hadden in de tusschenkomst van de Bank.

Dat hun verbintenis bedongen werd voor het geval dat beroepenen in gebreke zou blijven zijne verplichtingen jegens de Bank te vervullen.

Dat er ook bepaalt werd dat de geldschietsters deze verbintenis niet zouden naleven, de Bank alle verantwoordelijkheid van zich zou afwijzen;

Aangezien daaruit mag afgeleid worden dat de bepaling waarvan sprake bedongen werd niet in het belang van de geldschietsters maar wel in het voordeel van de tusschenkomende Bank zelve en dat zij voorkomt als zijnde het loon van de door de Bank op zich genomen solidariteit;

Aangezien het recht van de Bank, de door beroeper verschuldigde sommen te innen, zijn oorsprong vindt in de overeenkomsten tusschen de ontleeners gesloten en aangaande welke de schuldeischers vreemd hebben willen blijven.

Dat de akte immers voorziet dat de betaling van een vergoeding door beroeper aan de Bank in gevallen dat de aflossing, 't zij vrijwillig, 't zij gedwongen plaats zou vinden voor het verloop van den bepaalden termijn; de machtiging in het voordeel van de Bank op kosten van beroeper eene hypothecaire inschrijving te nemen in de gevallen dat

de Bank de verplichtingen door beroepers aangenomen zou gekweten hebben;

Aangezien in die gelegenheid de betaling aan de Bank gedaan voor risico van beroeper moeten blijven.

Aangezien zelfs buiten eenige lastgeving welke ook, de Bank gerechtigd was te waken over de verbintenissen door beroeper op zich genomen daar, indien de beroeper zijne verplichtingen niet nakwam, de Bank gehouden kon worden persoonlijk de aan de geldschietsters verschuldigde voorschotten te storten.

Dat met het voorgezien toezicht uit te oefenen de Bank hare eigene zaak waarnam.

Aangezien ten slotte beroeper wist dat enkel de kwijtingen uitgaande van de schuldeischers tegenover deze laatste mochten worden ingeroepen, dat hij zich dus niet mocht vergissen over de draagwijdte van de stortingen die hij in de Bank deed.

Aangezien daaruit blijkt dat de betaling der som van fr. 25.515.05 bij wijze van maandelijksche termijnen geschiedde krachtens verbintenissen van beroeper tegenover de Bank genomen, en dat zij zonder bevrijdende waarde tegenover beroepen blijft.

Aangezien de bewoordingen van de akte van leening op hypotheek tot geen twijfel aanleiding geven daar het op de meest uitdrukkelijke wijze bedongen werd daar de overeenkomst betreffende het hersamenstellen van kapitaal vreemd blijft aan de geldschietsters en beroepene tegenover deze laatste alleen zou ontlast zijn door een kwijting uitgaande van hen persoonlijk.

Wat het tegenberoep betreft.

Aangezien beroepenen in het ongelijk gesteld werden omtrent hunne besluitselen strekkende tot de ontzegging van het voordeel van de hypothecaire moratorium door beroeper gepostuleerd; dat zij thans de gegrondheid van deze vraag niet meer betwisten;

Aangezien er geen redenen bestaan om de veroordeeling tot de helft der kosten ten hunnen laste uitgesproken te wijzigen;

Om deze redenen,

Het Hof,

Gehoord de heer Pholien, eerste advocaat Generaal in zijn gelijkluidend advies,

Beslissend op tegenspraak en alle andere of tegenstrijdige besluitselen verwerpende,

Ontvangt het beroep en het tegenberoep en er recht aan doende;

Verklaart het beroep ongegrond; wijst beroeper af en bekrachtigt het bestreden vonnis;

De schikkingen van voormeld vonnis aangaande de intresten preciseerend; zegt dat de door beroeper verschuldigde vervallen intresten diegene zijn, die bedoeld zijn in het voorafgaandelijk bevel van deurwaarder Van Damme van Antwerpen, in datum van 18 Juli 1936 en verminderd volgens de voorschriften van K. B. n° 24 van 28 Januari en 105 van 27 Februari 1935.

Wijst beroepenen af van het tegenberoep.

Verwijst beroeper tot de kosten van beroep.

17

BURGERLIJKE RECHTBANK TE BRUGGE

1e Kamer. — 1 Maart 1938.

Voorzitter : M. G. Soenen.

Rechters : MM. G. Verstraete en J. Axters.

Pl. : Mrs Geuens, Ancot en Fraeys de Veubeke.

IN BEWARINGSTELLING OP RECHTERLIJK BEVEL. — MACHT VAN DEN RECHTER.

De rechter heeft soeverein te beslissen over de aanstelling van een sekwester. Het is alleen een kwestie van nuttigheid. Er kan geen spraak zijn van een sekwester te benoemen, wanneer en geene betwisting bestaat over den eigendom of het bezit van een roerend of onroerend goed. Deze betwisting heeft echter niet voor het gerecht aanhangig te zijn.

De rechter zal tot de aanstelling van een sekwester slechts in zeer uitzonderlijke omstandigheden overgaan, als wanneer de voortzetting van het bezit onherstelbare nadeelige gevolgen na zich zou slepen.

Wanneer het voorwerp der inbewaringstelling een som geld is, kan van onherstelbare gevolgen geen spraak zijn, wanneer niets toelaat aan de vermogendheid of aan de eerlijkheid van den bezitter van het geld te twijfelen.

Credietgilde van Swevezele t/ Van Caillie en Cons.

Gezien de dagvaarding van 15 Maart 1937, geboekt op zegel van 3 frank;

Gezien de dagvaarding in tusschenkomst van 7 Januari 1938, geboekt op zegels van 3 frank;

Gezien de andere gedingstukken en artikelen 2, 36 en 64 der wet van 15 Juni 1935;

Gehoord partijen in hunne middelen en besluiten;

Overwegende dat bij exploit van 15 Maart 1936 eischeres Mster Jean Van Caillie, notaris te Brugge en Mster Fraeys de Veubeke, advocaat te Brugge, gedagvaard heeft ten einde « te zien en hooren een sekwester benoemen, gelast de gelden te ontvangen, voortkomende van den verkoop van den eigendom, gelegen te Roeselare, en toebehoorende aan den heer Louis De Baets, vroeger notaris te Swevezele, met last ze te bewaren en te verdeelen onder de schuldeischers van den heer Louis De Baets, pondspondsgewijze »,

Overwegende dat, bij exploit van 7 Januari 1938, de gedaagde Van Caillie op zijn beurt, de Middenkas voor Landbouwkrediet voor West-Vlaanderen, samenwerkende vennootschap, thans in vereffening, in den persoon van haar vereffenaar, Mster Benoet voornoemd, in tusschenkomst heeft betrokken, ten einde het vonnis in hoofdvordering te vellen, te hooren gemeen verklaren;

Overwegende dat, luidens een vonnis van de correctionele Rechtbank van Brugge, in dato 5 November 1935, de vroegere notaris De Baets veroordeeld werd aan aanlegster eene som van één miljoen 83.779,18 frank te betalen, met de intresten sedert 5 November 1935; dat anderzijds de heer De Baets aan den tweede gedaagde Mster Fraeys de Veubeke volmacht had gegeven om een onroerend goed gelegen te Roeselare, hetwelk zijn eigendom was te verkoopen en de opbrengst ervan onder zijn

schuldeischers te verdeelen; dat Mster Fraeys de Veubeke den eerste gedaagde met deze verkooping gelastte, welke op zijn beurt aan notaris Wyffels te Roeselare opdracht gaf het goed aldaar in openbare veiling te stellen; dat het goed 135.000 frank werd ingesteld en de zitting voor toeslag was gesteld op 24 Juli 1935; dat op 22 Juli 1935 aanlegster van den voorzitter dezer Rechtbank een bevelschrift bekwam, uitvoerbaar op de minuut en vóór registratie, haar machtiging verleende beslag onder derden te leggen, in handen van Mster Wyffels, Van Caillie en Fraeys de Veubeke op alle gelden, voortkomende van deze verkooping, hetgeen geschiedde onder meer in handen van eersten en tweeden gedaagde bij exploit van deurwaarder De Mulder op 24 Juli 1935; dat het eigendom verkocht werd aan een genaamde Cyriel Van den Driessche voor de som van 175.000 frank op 24 Juli 1935, som waarvan kwijtschrift werd verleend in de verkoopakte door den gedaagde Mster Fraeys de Veubeke; dat de werkende notaris, Mster Wyffels, deze gelden in werkelijkheid niet aan Mster Fraeys de Veubeke doch aan den eersten gedaagde overhandigde, welke ze sindsdien in zijn bezit houdt;

Overwegende dat in Februari 1935, de eerste gedaagde aan den vroegeren notaris De Baets opdracht had gegeven een reeks onroerende goederen te verkoopen in openbare veiling; dat van de opbrengst van deze verkooping een bedrag van 120.000 frank, bestemd voor den eersten gedaagde door den heer De Baets werd achter gehouden, zoodat eerste gedaagde een schuldvordering heeft voor dit bedrag op den heer De Baets; dat hij deze schuldvordering door schuldvergelijking heeft vereffend, toen de 175.000 frank door notaris Wyffels hem werden overhandigd, en zich heden slechts bereid verklaart het verschil, hetzij 55.000 frank uit te betalen;

Overwegende dat aanlegster vordert dat de geheele prijs, hetzij 175.000 frank door den eersten gedaagde aan een sekwester zou worden toevertrouwd;

Overwegende dat de eerste gedaagde, vooraleer den grond van het geschil, namelijk de geldigheid van de schuldvergelijking te bespreken, in zijn besluiten de ontvankelijkheid van de vordering betwist, omdat zijns inziens, er geen mogelijkheid bestaat een sekwester aan te stellen;

Overwegende dat het niet zoo zeer een kwestie van mogelijkheid dan wel een kwestie van nuttigheid is dat de Rechtbanken in zake aanstelling van een sekwester de macht bezitten om, naar eigen goeddunken, te handelen (Verbr. 27 April 1899, Pas. 1899, I, 201 — Aarlen 27 Juni 1806, Pas. 1907, III, 42);

Overwegende dat, opdat een sekwester zou dienen aangesteld te worden, er een betwisting heeft te bestaan over den eigendom of het bezit van een roerend of onroerend goed, betwisting dewelke luidens de heerschende rechtspraak in België niet vooraf bij de Rechtbank dient hangende te zijn; dat de uiteenzetting der feiten hierboven het bestaan eener ernstige betwisting nopens den eigendom en het bezit van den verkoopprijs van het huis te Roeselare bewijst; dat eenmaal deze voorwaarde

vervuld, de Rechtbanken dan nog slechts tot de aanstelling van een sekwester zullen overgaan, dan in zeer uitzonderlijke omstandigheden, als wanneer de voortzetting van het bezit onherstelbaar nadeelige gevolgen na zich zou slepen (Gent 9 Februari 1895, Pas. 1895, II, 234; Antwerpen, 24 Juli 1920, Pas. 1921, III, 59; Gent, 5 Juli 1907, Pas. 1908, III, 216).

Overwegende dat, al wanneer het goed, waarvoor een sekwester zou dienen aangesteld te worden, een som geld is, zooals hier, er van geen onherstelbare nadeelige gevolgen kan spraak zijn, wanneer, zooals in het huidige geval, noch aan de vermogendheid, noch aan de eerlijkheid van den bezitter van het geld, kan worden getwijfeld (Luik 2 April 1919, Pas. 1919, II, 93; Aarlen, 27 Juli 1906, Pas. 1907, III, 42);

Overwegende dat het overbodig is de stelling van den eersten gedaagde betreffende de geldigheid der schuldvergelijking, door hem in bijkomende orde verdedigd, te onderzoeken, zooveel te meer dat dit geschilpunt, bij een doorvoeren van de rechtspleging van beslag onder derden, door de Rechtbank zal kunnen beslist worden;

Overwegende dat, op de tegenvordering van eersten gedaagde in meer ondergeschikte orde ingesteld, evenmin dient te worden ingegaan, aangezien zijne besluiten in hoofdorde worden aangenomen; dat de vraag in tusschenkomst alleen verband houdt met deze tegenvordering en de Middenkas geen belang heeft bij de benoeming van een sekwester maar wel bij het aannemen van de verantwoordelijkheid van de aanlegster, hoofdens het verhelen van het vermogen van den heer De Baets, waarin zij mogelijk zou kunnen betrokken worden; dat de vraag in tusschenkomst, ten einde het vonnis te hooren gemeen verklaren, niet ontvankelijk is;

Om deze redenen,

De Rechtbank, alle andere besluiten verwerpende, voegt de zaken ingeschreven onder nummers 1133 en 1781 samen; wijst de hoofdvordering af en recht doende op de tegenvordering in tusschenkomst van den eersten gedaagde Notaris Jean Van Caillie verklaart deez vordering niet ontvankelijk; veroordeelt aanlegster tot de kosten van de hoofdvordering; veroordeelt eersten gedaagde tot de kosten van de vordering in tusschenkomst.

18

BURGERLIJKE RECHTBANK TE OUDENAERDE

25 Mei 1938.

Voorzitter : M. Merchie.

Rechters : H.H. Van Wetter en Colson.

Pleiters : Mrs Beeckman, Eeckhout en Bruggeman.

NAAMLooZE VENNOOTSCHAP. — STATUTEN. — OVERTREDING DOOR BEHEERDERS. — VERANTWOORDELIJKHEID. — AARD. — VERJARING.

De vordering tegen beheerders eener N. V. voor daden van hun ambt verjaart na 5 jaar van af deze daden en eerst te rekenen van hunne ontdekking indien zij bij bedrog verborgen werden.

Deze verjaring is toepasselijk, zelfs wanneer de beheerders hunne macht hebben overschreden, door de statuten te overtreden.

Wanneer het niet voldoen van een wissel het gevolg is van de onregelmatigheid der aanvaarding (één handteeken in plaats van twee) begint de verjaring te loopen van het oogenblik dat de daden van de beheerders werden gesteld en ter kennis van belanghebbende waren; art. 2,257 kan in dit geval niet worden ingeroepen.

Een vennootschap met rechtspersoonlijkheid kan geen misdrijf plegen derhalve kan zij zich niet plichtig of medeplichtig maken aan aftruggelarij en kan de verjaring van drie jaar, gesteund op een delikt, niet door haar worden ingeroepen.

De Beheerders eener NaamlOOZE Vennootschap zijn hare lasthebbers niet hare aangestelden. Zij kan dan ook niet op grond van art. 1384 aansprakelijk worden gesteld voor eene overtreding der statuten door de beheerders gepleegd.

Frankische Eisenwerke t/ De Rudder en Sodersa.

Aangezien eischeres houder is van een wisselbrief ten bedrage van 11515 Belga's, aan haar gerugteekend door de Niederlahnsteiner Maschinenfabrik G. m. b. H. en door deze laatste getrokken op de verweerster, naamlooze vennootschap, «La Soie Artificielle de Dergneau Sodera»;

Aangezien deze wissel op 10 Oogst 1931 voor aanvaard ondertekend namens de Sodersa door verweerder Julien De Rudder, afgevaardigde beheerder derzelve, verviel den 10 Februari 1932 en niet betaald werd volgens protestakte in dato 12 Februari 1932; dat de Niederlahnsteiner Maschinenfabrik in failliet werd verklaard;

Aangezien op 10 Maart 1932 aanlegster de Sodersa in betaling van dit effect voor deze Rechtbank dagvaardde; dat een vonnis van 5 October 1932, bekrachtigd op 5 Juli 1935 door het Beroepshof te Gent, de vraag als ongegrond afwees om reden dat de wisselbrief, tegenstrijdig met de statuten van deze vennootschap, welke de ondertekening van den titel door twee beheerders vereischten, alleen de handteekening van één beheerder droeg;

Overwegende dat de tegenwoordige vordering er toe strekt de veroordeeling te bekomen van Julien De Rudder, Victor De Rudder, insgelijks beheerder der Sodersa, en deze laatste tot eene schadevergoeding van 11515 Belga's, bedrag van voormelden wissel, vermeerderd met de intresten te rekenen van den vervaldag en de kosten van het eerste geding; dat ze gegrond is op de fouten welke de gedaagden zouden begaan hebben, Julien De Rudder om niet gezorgd te hebben dat; overeenkomstig de statuten, een tweede beheerder het effect ondertekende, Victor De Rudder om hetzelfde bij brief van 12 Oogst 1931 door hem in naam der Sodersa ondertekend aan den trekker voor disconting te sturen zonder het van zijne handteekening te voorzien en de Sodersa omdat ze misbruik liet maken van haar naam en haar crediet;

I. — Overwegende dat Julien en Victor De Rudder terecht opwerpen dat de actie verjaard is luidens artikel 169 der samengeordene wetten op de handelsvennootschappen; overwegende dat volgens deze

bepaling alle rechtsvorderingen tegen de beheerders eener naamlooze vennootschap voor daden van hun ambt verjaren na vijf jaar vanaf deze daden en eerst te rekenen van hunne ontdekking indien ze bij bedrog verborgen werden; dat deze verjaring toepasselijk is zelfs wanneer, zooals in het huidig geval, de beheerders hunne macht overschrijden door de statuten te overtreden; overwegende anderzijds dat het niet bewezen is dat Julien en Victor De Rudder den ongeldigen wissel te kwader trouw opmaakten of verzonden; aangezien het ter zake zonder belang is dat het hier complaisance papier gold en het onderhavig effect voor aanvaard onderteekend was in vervanging van een anderen wisselbrief welke op het tijdstip dezer aanneming verviel en door verweerster werkelijk verschuldigd was; dat, immers, eischeres geene schade daardoor lijden kon, vermits, ware kwestige titel regelmatig aangenomen, verweerster tegenover haar zou verbonden geweest zijn en het niet beweerd wordt dat de Sodersa niet in staat is om te betalen;

Aangezien, naar de termen der wet, de verjaring begint te lopen met den dag waarop de daden verricht werden die de verantwoordelijkheid medesleepen; dat het spruit uit de voorbereidende werkzaamheden der wet dat de maatschappelijke lasthebbers niet hoeven blootgesteld te worden aan vervolgingen wanneer ze zich de hun verweten feiten niet meer kunnen herinneren;

Aangezien het blijkt uit voormelde beschouwingen dat aanlegster te vergeefs inroept 1) dat hare vordering tot schadevergoeding en hare schade eerst ontstonden wanneer het effect op 10 Februari 1932 niet werd betaald en dat de vraag aldus op 2 Februari 1937, datum der dagvaarding, niet was verjaard; 2) dat ze slechts in den loop van het eerste geding kennis kreeg dat verweerster hare weigering van den wissel te kwijten steunde op de ongeldigheid der acceptatie;

Aangezien het niet voldoen van het effect het gevolg is van de onregelmatigheid der aanvaarding; dat de verjaring begint te lopen met het oogenblik dat de daden van de beheerders konden gekend zijn slechts wanneer ze bij bedrog verborgen werden; dat het uit de omstandigheden der zaak niet spruit dat zulks hier het geval is; dat verder de aanwezigheid van de handteekening van een enkel beheerder, alsmede de statuten der vennootschap de ongeldigheid aantoonen; dat artikel 2257 Burgerlijk Wetboek ingeroepen door eischeres en volgens hetwelk de verjaring niet loopt ten opzichte van eene schuldvordering met tijdsbepaling zolang de gestelde dag niet verschenen is, hier dus niet van toepassing is, (Pand. Belges, Responsabilité civile des administrateurs de sociétés anonymes nrs. 564 en 565, Fredericq, II, nr. 1036, Marx, Responsabilité des administrateurs dans les sociétés anonymes nrs. 116 en 118, Roland, Responsabilité des administrateurs de sociétés nrs. 214 en 215, Hof van Luik 26 Juni 1889 en Rechtbank Dinant 26 Mei 1886, Pas. II, bl. 393);

II. Wat de Sodersa betreft;

Aangezien ze ten onrechte de exceptie van de

gewijsde zaak opwerpt welke zou voortvloeien uit voornoemd arrest van het Beroepshof te Gent; dat inderdaad het eerste geding strekt tot betaling van een wisselbrief en gesteund was op een wisselovereenkomst, terwijl het huidig proces voor doel heeft schadevergoeding te bekomen op grond van eene fout begaan door verweerster en van eene schuld der medeverweerders waarvoor deze verantwoordelijk is; dat de Sodersa te vergeefs inroept dat, volgens de qualificeering van hare handelingen door eischeres, zij zich plichtig of medeplichtig zou gemaakt hebben aan aftroggelarij en dat bijgevolg de tegenwoordige actie, zooals de strafvordering, na drie jaar verjaard is; dat immers, verweerster eene rechtspersoon is en dus geen misdrijf heeft kunnen plegen;

Ten gronde,

Overwegende dat, ten aanzien van de naamlooze vennootschap de beheerders lasthebbers zijn, dat verweerster, als lastgeefster, niet verbonden is indien de medeverweerders hunne macht zijn te buiten gegaan door de statuten te overtreden; dat de beheerders geene aangestelden zijn der vennootschap; dat de Sodersa dus niet aansprakelijk is op voet van artikel 1384 van het Burgerlijk Wetboek;

Overwegende weliswaar dat, tegenover de derden, de beheerders de organen van de vennootschap zijn welke handelt door hunne tusschenkomst; dat echter hare verantwoordelijkheid, in geval van overschrijding van het maatschappelijk mandaat, uit geen enkele wettekst spruit;

Overwegende trouwens dat de Sodersa niet gehouden was een ongeldigen wissel te kwijten (Frdericq, II, nr. 823, Verbr. 26 Juni 1905, Revue pratique des sociétés civiles et commerciales, 1906, deel 18, bl. 102 en de opmerkingen, bl. 108, 109 en 110, Hof Gent, 19 Juni 1936, Jur. Com. Fl. 1936, bl. 91)

Om deze redenen, alle andere besluiten verwerpend, zegt dat de vraag ingesteld tegen Julien en Victor De Rudder verjaard is, verklaart ze ontvankelijk doch niet gegrond wat de Naamlooze Vennootschap Sodersa betreft, wijst den eisch af en veroordeelt aanlegster tot de kosten.

19

CORRECTIONEELE RECHTBANK ANTWERPEN (In graad van beroep)

Vacantiekamer. — 28 Juli 1938.

Voorzitter : M. Stelfeld.

Rechters : MM. Ooms en Janssens.

Openbaar Ministerie : M. Van Hille.

Pl. : Mrs Goossens en Stoffels.

STRAFRECHT. — VERKOOP VAN SCHADELIJKE VOEDINGSWAREN. — NALATIGHEID. — KWAAD INZICHT.

Om te vallen onder toepassing van artikel 561 2° S. W. B., is het voldoende dat er nalatigheid zou bestaan. De nalatigheid bestaat in het eenvoudige feit van de

hoedanigheid van de te koop gestelde waren niet na te zien.

O. M. t/ Van Handenhoven, Daniels, Diels en Symas.

VONNIS

Overwegende dat de overtreding voorzien door artikel 561, 2°, gewijzigd door de wet van 4 Oogst 1890, den bedrieglijken opzet niet vereischt, dat deze wetsbepaling enkel het materieel feit van den verkoop der vervalschte eetwaren strafbaar stelt onverschillig of dengene die ze te koop aanbood, onwetend was dat ze vervalscht waren.

Dat aldus de fout bestaat in de eenvoudige nalatigheid verzuimd te hebben de hoedanigheid der te koop gestelde waren te onderzoeken.

Dat de bevindingen van den eersten rechter moesten ze bijgetreden worden de bescherming van den eetwarenhandel machteloos zou maken en den vervalscher beveligen, de verkooper in de eerste plaats strafrechtelijk verantwoordelijk zijnde voor de zuiverheid der aangeboden eetwaren.

Dat aldus de feiten ten laste van betichten gelegd bewezen zijn.

Om deze redenen,

De Rechtbank,

Rechtdoende bij tegenspraak jegens eerste, derde en vierde, en bij verstek jegens 2de ;

aanvaardt het beroep, hervormt het bestreden vonnis en doende wat den eersten rechter had moeten doen en bij toepassing van art. 561, 2° en 561, 3°, 40,50 van het strafwetboek door den voorzitter aangeduid, veroordeelt ieder der betichten tot

NOTA. — De stelling, aangenomen door de Rechtbank, is, meenen wij, de juiste. Anderszins ware het onmogelijk het bestaan van artikel 561, 2° en 3° van het S. W. te verrechtvaardigen. Inderdaad, indien het minst kwaad inzicht vereischt was om toepassing te kunnen maken van dit artikel, zou het gelijktijdig bestaan van dit artikel en van artikel 500 S. W. niet kunnen uitgelegd worden. Het is wat het Hof van Verbreking aangenomen heeft door arrest van 21 December 1925 (Pas. 1926-I-134).

Onder artikel 561, 3° vindt men in de «Codes Servais Mechelynck» een arrest van het Verbrekingshof van 20 Januari 1902, Pas. 1902-I-122, welke het tegenovergestelde schijnt te zeggen.

Doch dit arrest is op zeer onnauwkeurige wijze geresumeerd en is beter geresumeerd onder hetzelfde artikel in Simon en De Beus. Inderdaad dit arrest behandelt het geval van een *bediende* welke niet aansprakelijk kan gemaakt worden indien hij gehandeld heeft voor rekening van zijn meester in wiens winkel hij dienstig was : « Attendu que la décision attaquée et le jugement de police dont elle adopte le motif constatent en fait que la prévenue n'est pas gérante de la Société Coopérative l'Alliance et n'en est que la magasinnière, remplissant les fonctions de fille de boutique, qu'elle n'est pas chargée de l'achat des marchandises... qu'elle n'a pas le pouvoir de faire analyser les marchandises... », zegt het Hof van Verbr. In zelfden zin Rép. Prat. elge Vⁿ Contravention n° 255; Nypels en Servais, IV, blz. 440, art. 461, 2°, n° 1; Crahay, Traité des Contraventions de Police, n° 552; Schmid, I, blz. 304; Rigaux et Trousse, Les codes de police, blz. 327.

Abonneert U op Rechtskundig Weekblad

20

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE GENT

25 Juni 1938.

Voorzitter : M. A. De Sloovere.

Bijzitters : MM. Reyckler C., rechter, en Struye P. advocaat, bijgenomen rechter.

O. M. : M. P. Vermeulen, eerste subst. Proc. Kon.

Pl. : Mrs Edg. Van Dessel en M. Matthys.

I. STRAFRECHT. — FEIT TERZELFDER TIJD OVERTREDING VAN VERKEERSREGLEMENT EN ONVRIJWILLIGE VEROORZAKING VAN VERWONDINGEN. — IDEALE SAMENLOOP. — EEN ENKELE STRAF.

II. VERKEER. — HOOFDWEG. — 50 KM. PER UUR OVERDREVEN SNELHEID. — ONDERGESCHIKTE WEG. — GROOT EN DRUK VERKEER. — VERDEELDE VERANTWOORDELIJKHEID. — $\frac{1}{4}$ TEN LASTE VAN HOOFDWEGGEBRUIKER EN $\frac{3}{4}$ TEN LASTE VAN ZIJWEGGEBRUIKER.

I. Wanneer de betichtingen de bestanddeelen zijn van een zelfde feit nl. overtreding van het verkeersreglement en veroorzaking van onvrijwillige slagen en verwondingen, dient slechts één enkele straf toegepast.

II. Een snelheid van 50 Km. per uur op een hoofdweg dient als overdreven beschouwd op een plaats waar deze een ondergeschikte weg van groot en druk verkeer kruist.

De verantwoordelijkheid voor de gevolgen van een ongeval, dat zich in dergelijke omstandigheden voordoet, dient voor de $\frac{3}{4}$ ten laste gelegd van den gebruiker van den zijweg en voor $\frac{1}{4}$ ten laste van den gebruiker van den hoofdweg.

Charlier R. t/ Lootens M.

Gezien het vonnis, uitgesproken op tegenspraak, den 15 Maart 1938 door de Politierechtbank van het kanton Gent;

Waarbij eerste verdachte verwezen werd in een geldboete van 15 frank gebracht op 105 frank of een vervangende gevangenisstraf van drie dagen voor ieder der feiten A en B;

Waarbij tweede verdachte verwezen werd tot een geldboete van 10 frank gebracht op 70 frank of een vervangende gevangenisstraf van twee dagen met opschorsing gedurende een jaar en beide verdachten solidair tot de kosten, berekend op 91,51 frank;

Waarbij verdachte Charlier verwezen werd te betalen aan de burgerlijke partij Lootens ten titel van schadeloosstelling de som van 1804,12 frank met de wettelijke interesten van 25 Juli 1937 en gerechtelijke intresten van heden en tot de twee derden der kosten dezer burgerlijke partij ;

Waarbij verdachte Lootens verwezen werd te betalen aan de burgerlijke partij Charlier de som van 527,42 frank met de gerechtelijke intresten en een derde der kosten dezer burgerlijke partij ;

Uit hoofde van :

Te Gent op 25 Juli 1937 :

Eerste :

A. — Bij gebrek aan vooruitzicht of voorzorg, doch zonder inzicht om den persoon van een ander

aan te vallen, onvrijwillig slagen of verwondingen te hebben veroorzaakt aan Lootens.

B. — Zijn voertuig te hebben bestuurd met een snelheid en op een wijze die gevaar voor het publiek of hinder voor het verkeer kon opleveren, namelijk bij het naderen van een gevaarlijk kruispunt.

Tweede :

Weggebruiker zijnde en rijdende op een secundairen weg den doorgang niet vrijgelaten te hebben voor den eersten bestuurder, die over den hoofdweg reed.

Gezien de akten van beroep van Charlier in dato 21 Maart 1938, Lootens in dato 25 Maart 1938 ;

Gehoord het verslag, gedaan door den heer voorzitter ;

Gehoord, in haar besluiten, de burgerlijke partijen Charlier René, volmachtdrager, Mter Van Dessel, advocaat en Lootens, alsook Mter M. Matthys, advocaat in hunne middelen tot staving dezer ;

Gehoord verdachten in hun middelen van verdediging, voorgedragen door hen zelve en door Mter M. Matthys, advocaat voor Lootens en Mter Van Dessel, advocaat, volmachtdrager van Charlier ;

Gehoord de conclusies van den heer Vermeulen, eerste substituut-procureur des konings ;

Overwegende dat de beroepen regelmatig zijn in den vorm ;

Overwegende dat het met recht is, dat den eersten rechter beslist heeft, dat de feiten ten laste gelegd van de twee verdachten, ten genoeg van rechten bewezen zijn ;

Dat het echter ten onrechte is, dat hij een afzonderlijke straf heeft uitgesproken voor ieder der feiten A en B ten laste gelegd van Charlier ;

Dat immers het feit B een bestanddeel uitmaakt van het feit A en diensvolgens maar een enkele straf dient toegepast ;

Dat anderzijds de straffen tegen beide verdachten uitgesproken, niet in evenredigheid zijn met de zwaarte der fouten door ieder van hen begaan ;

Dat het ten onrechte is, dat de eerste rechter beide verdachten solidair in de kosten heeft veroordeeld.

Om deze redenen :

En gezien de wet van 27 December 1928 ; 130-131 van het Koninklijk Besluit van 12 Juni 1853 ; gewijzigd door Koninklijk Besluit van 1 September 1920 artikel 91 ; artikel 9 der wet van 31 Mei 1888 ; 40 van het strafwetboek, alsook de artikelen 149-152 en 162 van het wetboek van strafvordering door den heer voorzitter aangeduid ;

De Rechtbank :

Rechtdoende op tegenspraak,

Aanvaardt het beroep :

Hervormt het bestreden vonnis en hetzelfde verbeterende ;

Veroordeelt :

Charlier René voor de feiten A en B te zamen, tot een geldboete van 10 frank gebracht op 70 frank ;

Lootens Maurits tot een geldboete van 15 frank gebracht op 105 frank ;

Verwijst de verdachten ieder in de helft der kosten van het eerste vonnis en in deze van het beroep samen groot op 62,85 frank ;

Beveelt dat bij gebreke van betaling der geldboete binnen den termijn bepaald bij artikel 40 van het Strafwetboek, deze zullen mogen vervangen worden door een gevangenisstraf van twee dagen voor die van 70 frank en drie dagen voor die van 105 frank ;

Beveelt, dat de tenuitvoerlegging van het onderhavig vonnis, voorwaardelijk zal geschorst worden gedurende een jaar te rekenen van heden met uitzondering der kosten voor wat Lootens betreft ;

Belast het Openbaar Ministerie met de tenuitvoerlegging van het onderhavig vonnis ;

Op burgerlijk gebied :

Overwegende dat het niet kan betwist worden, dat verdachte Charlier, rijdende op een baan met twee rijwegen, den voorrang had op verdachte Lootens, die enkel reed op een baan met twee spoorlijnen (art. 52 § 3-4 Koninklijk Besluit van 1 Februari 1934) ;

Overwegende, dat het echter bewezen is dat Lootens Maurice, die omstandigheid uit het oog heeft verloren, gezien hij, op de vraag hem ter zitting door den voorzitter der rechtbank gesteld : « Wie van hem of Charlier den voorrang had », zonder eenige aarzeling antwoordde dat hij het was ;

Overwegende, dat die miskenning van de regelen van het algemeen reglement op het verkeer de grootste oorzaak is geweest van de botsing ;

Dat anderzijds Charlier, alhoewel den voorrang hebbende, nochtans voor plicht had de baan waarop Lootens reed, en die een baan van groot en druk verkeer is, op te rijden met gematigde snelheid ;

Dat een snelheid van 50 kilometer, gelijk hij het trouwens bekend, gezien de plaatselijke aangelegenheden, als overdreven voorkomt en eenigszins heeft bijgedragen tot het ongeluk ;

Dat er dus plaats grijpt tot verdeelde verantwoordelijkheid maar niet in de verhouding door de eerste rechter beslist ;

Dat het ongeval, gelijk hooger gezegd, voor het grootste deel toe te schrijven is aan de omstandigheden, dat Lootens, de motorrijder, ten onrechte gedacht heeft, dat hij zich op de hoofdbaan bevond en diensvolgens den voorrang had ;

Dat drie vierde der verantwoordelijkheid ten laste dient gelegd van Lootens en enkel het overige vierde ten laste van Charlier ;

Dat het bestreden vonnis dus ook op burgerlijk gebied in dien zin dient hervormt ;

Om deze redenen :

Een ook om de redenen door de eerste rechter ingeroepen voor zooveel zij niet strijdig zijn, de rechtbank, hervormt het bestreden vonnis en hetzelfde verbeterende :

Veroordeeld Lootens Maurice aan de burgerlijke partij Charlier te betalen ten titel van schadevergoeding de som van
1582, 30 x 3

————— = 1186,70 fr. met de gerechtelijke interesten en :

Charlier René aan de burgerlijke partij Lootens de som van 2706,20

4 = 676,55 frank met de gerechtelijke interesten ;

Veroordeelt Lootens Maurice tot drie vierde en Charlier tot een vierde der kosten harer stelling ;

NOTA. — Zie voor I : Cas. 1 Febr. 1938, Pas., 1938, I, 31. Vg. I. voor II : Civ. Brussel, 24-3-36, Rev. Ass. Resp., 1936, blz. 2275; Civ. Brussel, 10-12-36, Rev. Ass. Resp., 1936, blz. 2276; Corr. Arlon, 2-12-36, Rev. Ass. Resp., 1936, blz. 2277; Civ. Brussel, 29-2-36, Rev. Ass. Resp., 1936, blz. 2132; Appel Gand, 13-2-37, Rev. Ass. Resp., 1937, blz. 2522; Appel Liège, 25-3-37, Rev. Ass. Resp., 1937, blz. 2485 et observations ; Corr. Rechtb. Gent, 12-2-38, R. W. 6-3-38, kol. 1030; Appel Brussel, 8-3-37, Rev. Ass. Resp., 1937, blz. 2486.

21

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN (Kortgeding)

16 Mei 1938.

Voorzitter : M. Van Kerckhoven.

Referendaris : M. Verbraken.

Pl. : Mrs H. De Jongh en Smolders.

ONEERLIJKE MEDEDINGING. — DAGVAARDING VOOR DEN VOORZITTER IN KORTGEDING. — GELDIGHEID VAN HET EXPLOOT.

Wanneer de gedaagde niet te goeder trouw kan twijfelen aan de rechtsmacht voor dewelke hij gedagvaard wordt, kan hij op grond van het nieuw art. 173 par. 1, Wetboek van Burg. Rechtspleging, zich niet beroepen op het feit dat hij werd gedagvaard voor den voorzitter zetelend in gewoon kortgeding in plaats van den rechter uitspraak doende overeenkomstig de regels van de rechtspleging in kortgeding (art. 3 K. B. van 23 December 1934).

Leeson t/ Moser en Thommen.

Aangezien, luidens de bewoordingen der inleidende processtukken verweerders gedagvaard geweest zijn om te verschijnen voor den heer Voorzitter der Rechtbank van Koophandel van Antwerpen, zetelend in kortgeding; ten einde zich te hooren ontzeggen ruchtbaarheid te geven aan zeker geding door hen tegen aanlegger ingespannen, en in 't bijzonder zich te hooren verbieden, aan ondernemers van wegen bouw of anderen te verklaren dat de toestellen door aanlegger vervaardigd, namaaksels zijn van gebraveteerde machines, en dat zij gevaar loopen de toestellen bij aanlegger gekocht, te zien verbeurd verklaren of in beslag nemen, of risico ondergaan daarmede gerechtelijke moeilijkheden tegemoet te gaan;

Aangezien de beweegredenen in voormelde dagvaarding aangehaald, in verbinding gesteld met den eisch duidelijk uitwijzen, dat de voor de rechtsvordering gevolgde rechtspleging diegene is, welke door het K. B. 55 van 23 December 1934 ingesteld geweest is en dat het op grond van de beschikkingen van voormeld K. B. is, dat de zaak voor ons zetelend niet in gewoon kortgeding, maar uitspraak doende overeenkomstig de regels «van de

rechtspleging in kortgeding» zooals art. 3 van voormeld K. B. zich uitdrukt, aanhangig gemaakt geweest is;

Aangezien, bijgevolg, het weglaten van het woord «als» tusschen de woorden «zetelend» en «kortgeding» te goeder trouw door verweerders niet kan ingeroepen worden als van aard zijnde twijfel te verwekken over de rechtsmacht voor de welke zij gedagvaard geweest zijn om te verschijnen;

Aangezien de geest door denwelken het nieuw artikel 173 par. I. van het wetboek van burgerlijke rechtspleging ingegeven geweest is, zich verzet tegen het aanvaarden van verweerders opwerping;

Om deze redenen :

melding makend dat artikel 2 der wet van 15 Juni 1935 in acht genomen geweest is en akte verleend aan verweerders, dat zij verklaren de vordering ten opzichte van den aanleg op meer dan 20.000 frank te schatten en alle verweermiddelen voor wat den grond betreft voor te behouden;

Verklaren wij C. Van Kerckhoven, ondervoorzitter in de Rechtbank van Koophandel te Antwerpen, zetelend als in kortgeding in vervanging van den heer Voorzitter dezer Rechtbank belet, Ons bevoegd;

Bevelen aan partijen alle hunne overige middelen voor te brengen en verwijzen te dien einde de zaak naar onze zitting als in kortgeding van Woensdag, 25 dezer maand, te 11,30 uur;

Behouden de kosten voor en verklaren ons bevelschrift uitvoerbaar niettegenstaande beroep en zonder zekerheidstelling.

22

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE GENT

3e Kamer. — 18 November 1937.

Voorzitter : M. A. Claeys.

Rechters : M.M. Loicq en De Caillie.

Referendaris : M. R. Maraite.

Pleiters : Mrs Van der Stegen en Tytgat.

RIVIERRECHT. — «DESPATSCH MONEY». — AARD. — BEREKENING.

Het bedrag der vergoeding wegens «Despatsch money» welke juist het tegendeel van het overliggend uitmaakt, krachtens de algemeene rechtsbeginselen hoeft vastgesteld naar gelang van den heelen tijd (nachturen en Zondagen inbegrepen) welken de bevrachter door zijne naarstigheid werkelijk heeft gewonnen op den termijn door partijen voorzien voor het lossen van het schip.

Spyros Spathis t/ N. V. Etablissement Kuhlmann.

Aangezien uit de bestanddeelen der zaak blijkt dat verweerster op 22 April 1936 het schip «Eftchya Vergotti», toebehoorende aan aanlegger, heeft bevracht om van Ifax of Sousse naar Rieme eene lading phosphorzuurzout te vervoeren;

Aangezien volgens de bewoordingen der bevrachtingsovereenkomst er namelijk uitdrukkelijk bedongen werd dat de ligdagen zouden beginnen te loo-

pen van af den dag om 6 uur 's morgens na dezen waarop het schip in den namiddag ter ligplaats aangekomen zou zijn, dat noch de Zon-, noch de feestdagen als ligdagen aangerekend zouden worden, zelfs wanneer zij gebruikt zouden worden tot de lossing van het schip en dat voor al den gewonen tijd het schip eene dagelijksche vergoeding van 0,50 frank per ton van brutto inhoud aan den bevrachter ten titel van «despatsch money» zou betalen;

Aangezien partijen het eens zijn om te erkennen dat het schip den 26 Mei 1936 's namiddags te Rieme aanlandde zoodat de termijn der ligdagen van af den 27 Mei 1936 om 6 uur 's morgens in ging, om den 9 Juni 1936 om 17 uur 12 minuten te eindigen;

Aangezien de debatten hebben bewezen dat het schip «Eftchya Vergotti» volledig gelost werd op Zondag 31 Mei 1936 om 14,30 uur;

Aangezien het buiten kijf valt dat verweerster niet gerechtigd is op de vrachtpenningen eene som van 904,14 Fransche frank terug te houden om reden dat luidens artikel 19 der bevrachtingsovereenkomst de Zondagen in de ligdagen niet begrepen zijn en aanlegger haar diensvolgens «despatsch money» van af den 30 Mei 1936 te middernacht verschuldigd is;

Aangezien het inderdaad in 't oog springt dat het hierbovenaangehaalde beding op geener wijze op de berekening van de «despatsch money» slaat, maar enkel en alleen voor doel heeft het getal ligdagen in het belang van den bevrachter te vergrooten (Dunkerque, 22 April 1890, Rev. int. de Rev. Marit., deel VIII, 65);

Aangezien daaruit volgt dat het bedrag der vergoeding wegens «despatsch money» welke juist het tegendeel van het overliggeld uitmaakt, krachtens de algemeene rechtsbeginselen hoeft vastgesteld naar gelang van den heelen tijd (nachten en Zondagen inbegrepen), welken de bevrachter door zijne naarstigheid werkelijk heeft gewonnen op den termijn door partijen voorzien voor het lossen van het schip (Smeesters Droit maritime et fluviale, Deel II, n° 490, bl. 82; Danjon Droit marit. et fluv., deel III, n° 1044; Ripert, Droit marit., n° 1532; Antwerpen, 20 Mei 1905, Rev. intern. de Dr. Marit., deel XXI, bl. 130; Beroepshof Brussel, 30 Juni 1936, id. deel XXII, bl. 677; Copenhagen, 24 Juni 1903, id., deel XXI, bl. 234; Rotterdam 1909, id., deel XXV, bl. 837);

Aangezien dergelijke uitlegging zich naar het gezond verstand naar de hoofdstoffelijke billijkheid en naar den gerechtelijken aard zelf van de «despatsch money» ten volle opdringt wanneer men overweegt dat het slechts is op het oogenblik waarop de lading werd gelost dat de reeder het vrije bestuur van zijn vaarttuig herneemt en bij machte is om eene nieuwe bevrachtingsovereenkomst te sluiten;

Aangezien zulks ter zake, zooals hierboven reeds werd vermeld op Zondag 31 Mei 1936 om 14,30 uur is geschied;

Om deze redenen,

De Rechtbank, alle verdere of tegenstrijdige besluitschriften verwerpende, verklaart den eisch gegrond; verwijst diensvolgens verweerster aan aanlegger te betalen eene som in Belgische munt gelijk staande met 904.14 Fransche frank aan den hoogsten koers van den dag der betaling met de gerechtelijke intresten en de kosten des gedings.

23

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE LEUVEN

25 Februari 1938.

Eenig Rechter : M. Werner Janssen.

Referendaris : M. G. Van Boxsom.

Pl. : Mrs Reynaert en Van Nespén (Antwerpen).

PUBLICITEITSKONTRAKT. — GELDIGHEID VAN EEN BEDING. — GEEN TEGENBEWIJS TOEGELATEN. — AMBTSHALVE GEMAK VAN BETALING TOEGEKEND.

Is geldig het beding «Alleen de bepalingen van het kwestig kontrakt of rechtstreeks met K. V. gemaakt zijn bindend». Het tegenbewijs mag noch aangeboden noch toegelaten.

Alhoewel alleen door eenvoudig schrijven, verweerder gemak van betaling vroeg, en in de besluiten en pleidooi verweerder er geen gewag van maakte, gaf de rechtbank ambtshalve gemak van betaling.

K. V. t/ V. B.

Gelet op artikelen 41 en 2 der wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;

Gezien de inleidende dagvaarding van deurwaarder Raymond Vlijt, in verblijf te Antwerpen, in dato 15 October 1937, geregistreerd;

Aangezien de vordering er toe strekt, verweerder te doen veroordeelen tot het betalen aan aanlegster eener som van :

1° 1756 frank voor uitgevoerde publiciteit;

2° van 410 frank, voor nog uit te voeren publiciteit, ingevolge eene overeenkomst, afgesloten tusschen partijen, den 10 Mei 1936;

Wettelijke intresten en kosten;

Aangezien uit de bestanddeelen der zaak blijkt, dat verweerder, inderdaad, op 10 Mei 1936, een kontrakt met aanlegster heeft afgesloten, betreffende het plaatsen van 65 advertenties in het weekblad «D. V. R.», voor den prijs van 2600 fr., dat verweerder zulks trouwens niet het minst ontkent, en dat aanlegster daarenboven voldoende bewijst dat zij tot heden het kwestig publiciteitskontrakt stipt uitgevoerd heeft;

Aangezien, verweerder thans echter inroept dat aanlegster hare verplichtingen tegenover hem, niet volledig zou volbracht hebben, en hieromtrent, namelijk, gewag maakt, van zekere beloften, welke de vertegenwoordiger van aanlegster hem, zoogezegd, zou gegeven hebben, en volgens dewelke, enkel zijne aankondiging, in het weekblad, van aanlegster, zou verschijnen voor de stad Antwerpen en omstreken, en dat hij zou worden aanbe-

volen, door aanlegster, in alle katholieke inrichtingen, gasthuizen, enz.;

Aangezien, hieromtrent, onmiddellijk dient opgemerkt dat de beweringen van verweerder, door geen enkel bestanddeel der zaak gestaafd worden, en ten stelligste, door aanlegster zelf ontkend zijn; dat deze trouwens door verweerder aangehaald werden in zijn schrijven van 21 October 1937, na de inleidende dagvaarding, hetwelk schrijven nochtans eenvoudig besloot, met gemak van betaling aan te vragen;

Aangezien verweerder anderzijds zijne beweringen niet bewijst, of aanbiedt te bewijzen, en dat zulks trouwens, ten opzichte van aanlegster zelf, van geen beslissend belang zou kunnen zijn, gezien uitdrukkelijk tusschen partijen bedongen werd, dat alleen de bepalingen van het kwestig kontrakt of rechtstreeks met K. V. gemaakt, bindend zouden zijn;

Aangezien aanlegsters vordering, in die omstandigheden, klaarblijkelijk ontvankelijk en gegrond is, doch dat het behoort, rekening houdende met den toestand van den schuldenaar, van hem een matig uitstel te verleen voor de betaling zijner schuld, zooals hierna nader bepaald wordt;

Om deze redenen :

De Rechtbank,

Alle andere en meer omvattende besluiten verwerpende;

Veroordeelt verweerder aan aanlegster te betalen :

1° de som van 1756 frank hoofdens geleverde publiciteit;

2° de som van 410 frank, voor nog uit te voeren publiciteit;

met de gerechtelijke intresten en de kosten, begroot op 111,20 fr. Zegt voor recht dat, verweerder zich van de tegenwoordige veroordeeling zal mogen bevrijden in hoofdzaak intresten en kosten, mits maandelijksche stortingen van 250 fr., betaalbaar den eerste van iedere maand en voor de eerste maal op 1 Maart 1938;

Zegt, dat mits stiptelijke betalingen, door verweerder van de vastgestelde sommen op den aangeduiden termijn, aanlegster de tenuitvoerlegging van tegenwoordig vonnis zal moeten schorsen, alles blijvende in de zelfden stand;

Zegt, dat de geheele schuld stondelijk opeischbaar zal worden door het nalaten van verweerder op een enkel vervaldag te betalen, zonder eenige formaliteit;

Verklaart het vonnis uitvoerbaar bij voorraad niettegenstaande alle verhaal en zonder borg.

24

VREDEGERECHT TE ANTWERPEN

2e Kanton. — 18 November 1937.

Bijgevoegd Vrederechter : M. Paul De Preter.
Pl. : Mrs Fred. Struyf en Paul Pollet.

VERMEERDERING VAN HUURWAARDE. — TOEPASSING VAN ART. 1762/5 VAN HET B. W. — BEVOEGDHEID VAN DEN VREDERECHTER. — TOEPASSING VAN ART. 1762/4 PAR. 1. — GARAGE ZAAK IS KLEINHANDEL, PAR. 3. — HUURKONTRAKT VAN MINIMUM 6 JAREN ONONTBEERLIJK.

Het woord «Rechtbank» gebezigd in het art. 1762/5 van het B. W. moet verstaan worden als burgerlijke rechter in stede van handelsrechtbank De Vrederechter is dus bevoegd om over zaken aangaande vergoedingen van vermeerdering der huurwaarde te vonnissen.

Het uitbaten van een garagezaak moet als kleinhandel aanzien worden.

Om beroep te mogen doen op een vergoeding moet de huurder ten minste 6 jaren het huis persoonlijk bewoond hebben, onderhuurders komen niet in aanmerking.

Rens t/ echtelingen Desmurs.

Aangezien den eisch strakt ten einde, na echte-lijke of rechterlijke machtiging van eerste verweester om in rechte te staan, eerste verweester zich te zien te hooren veroordeelen om aan aanlegger te betalen de som van 17.160 fr., ten titel van vergoeding op grond van de vermeerdering der huurwaarde die aanlegger aan de garage die hij in huur had genomen, heeft helpen bezorgen door de oprichting, hetzij door de uitbreiding van zijn handel, volgens uitleg in de dagvaarding, samen met verwijzing van verweerders in de gerechtelijke intresten en de kosten des gedings en met verklaring van voorloopige uitvoerbaarheid van het te vellen vonnis:

Gehoord partijën;

Gelet op art. 2, 34, 37 en 41 der wet van 15 Juni 1935;

Overwegende dat verweerders de onbevoegdheid van den Vrederechter opwerpen, aanvoerende dat art. 1762 quiquies van het B. W. het in art. 1762 quater voorziene verhaal aan de rechtbank der plaats waar de weleer in huur gehouden handelswoonst gelegen is onderwerpt, wat de bevoegdheid van den Vrederechter zou uitsluiten vermits deze niet als rechtbank over sommaire zaken zou kennen (art. 1762 septimo);

Overwegende nochtans dat in den tekst der wet van 30 Mei 1931 het woord rechtbank niet moet verstaan worden als rechtbank van eersten aanleg, maar wel als burgerlijke rechter in stede van Handelsrechter, wiens bevoegdheid in het eerste principsproject dier wet voorzien was, zoodat er moet aangenomen worden, dat door het woord Rechtbank alleen de burgerlijke rechtsmacht beoogd werd met hare gebruikelijke jurisdictie indeeling naar gelang de waarde van het geschil;

Vlaamsche Juristen

Abonneert U op het

**RECHTSKUNDIG
WEEKBLAD !!!**

Overwegende dan ook dat de aktueel in voege zijnde bevoegdheidsprincipieën dienen toegepast, daar waar alle huurgeschillen onbeperkt in eersten aanleg aan de rechtsmacht van den heer Vrederechter onderworpen worden, wat ook volgens het verslag, dat het K. B. van 13 Januari 1935 voorafgaat, het geval is met soortgelijke betwisting als deze;

Overwegende dan ook dat we bevoegd zijn om in den staat onzer huidige wetgeving over het ingestelde verhaal te kennen;

Aangezien verweerders ten gronde opwerpen dat aanlegger zich niet zou mogen beroepen op art. 1762/4, omdat de door hem uitgebate handel geen kleinhandel zij zou, daar eene garagezaak hierbij niet zou mogen geklasseerd worden en het weleer eene nijverheid daartelt die niet in uitbreiding van den wettekst, daarbij zou mogen opgenomen worden;

Overwegende dat de wetgever wanneer hij ter regeling van den handelseigendom het woord kleinhandel in de onderhavige bepaling gebruikte, alleen de bescherming voor oogen had der door soortgelijke handelsfondsen nagelaten, betrekkingen in het weleer verhuurde pand waardoor hetzelfde een lokatieve meerder-waarde zou ontvangen hebben die den eigenaar zou ten goede komen;

Overwegende dat aan de hand van die hoofddachte van den wetgever en de destijds in den Senaat gevoerde besprekingen er moet aangenomen worden, dat eene kleine nijverheid, zooals ter zake een garage van dezelfde bescherming geniet als de kleinhandel, met dewelke zij zich trouwens juridiek vereenzelvigt, wanneer het er op aankomt de aangebrachte meerderwaarde op eene gedeeltelijke wijze ten goede te laten komen van dengene die door zijne handelsactiviteit er hoofdzakelijk toe bijdroeg, wat wel naar onze meening het geval is voor eene garage die niet de afmetingen aanneemt van een groothandel of groot-industrie;

Aangezien eindelijk verweerders opwerpen dat aanlegger niet gedurende een minimum van 6 jaren de kwestieuze huurplaatsen zou bezet hebben, wat volgens de draagkracht van art. 1762/4 paragraaf 3 eene andere vereischte zou zijn, om te kunnen lukken in het huidige verhaal;

Overwegende dat inderdaad aanlegger niet ontkent dat hij slechts op 1 Mei 1933 in de kwestieuze huurplaatsen trad en ze nadien zelf nog voortverhuurde, zoodat hij niet alleen den vereischten duurtijd van 6 achtereenvolgende jaren niet bereikt, maar bovendien al kon hij de mogelijke waardevermeerdering, als door zijn beheer bezorgd inroepen, de vruchten van anderman's arbeid zou willen plukken;

Overwegende dan ook dat aanlegger's vraag niet gegrond is;

Aangezien verweerders eene vergoeding van 400 frank eischen, voor tergend en roekeloos proces;

Overwegende nochtans dat aanlegger de draagkracht zijner rechten begrijpelijker wijze heeft kunnen overschatten en we nie taannemen, kunnen dat hij met een kwetsend inzicht het huidige geding zou aanhangig gemaakt hebben;

Om deze redenen:

Wij, Vrederechter, rechtdoende tegensprekelijk, nemen akt dat tweede verweerder zijne echtgenoot eerste verweester, machtigt om in rechte te staan, verklaren ons bevoegd om over den eisch te kennen verklaren denzelven ontvankelijk, doch ongegrond wijzen aanlegger er van af; verklaren den tegeneisch voor roekeloos en tergend proces ongegrond.

25 VREDEGERECHT TE WAARSCHOOT

Kortgedina.

20 Juli 1936.

Rechter: M. Butaeye.

Pl.: Mrs De Sloover, Stals en Moerman.

WERKONGEVAL. — GEMEENVERKLARING VAN EEN VONNIS TEGENOVER DERDEN. — ONONTVANKELIJKHEID DER VRAAG. LEERJONGEN DIE GEEN LOON GENOOT. — RECHTEN DER OUDERS (GEEN).

De eisch ingeleid door den werkgever tegenover een derde, die beweerd wordt verantwoordelijk te zijn voor kwestig werkongeval en strekkend tot het gemeen en bindend hooren verklaren van het tusschen te komen vonnis, nopens de forfaitaire vergoeding toekomende aan de ouders van het slachtoffer, is niet ontvankelijk.

De werkgever moet zijn gebeurlijk verhaal bij rechtstreeksche vordering uitoefenen. (1)

Wanneer het slachtoffer, een leerjongen, op het oogenblik van het ongeval geen loon trok, noch eenige vergoeding en dus de ouders geen voordeel trokken uit het werk van het slachtoffer, hebben zij geen recht op forfaitaire vergoeding.

Van Geete-De Craene t/ Van de Voorde.

Aangezien bovengemelde zaken verknocht zijnde het behoort ze te behandelen door eenzelfde vonnis;

Aangezien de eisch ingeleid door den werkgever tegenover een derde, beweerd verantwoordelijk voor het kwestiens ongeval, ten einde het vonnis nopens de forfaitaire vergoeding, die aan de ouders van het slachtoffer zoude toekomen, gemeen en bindend te hooren verklaren, niet ontvankelijk is; dat inderdaad, zoo overeenkomstig art. 19 der samengeordende wetten van 30 October 1931 nopens de arbeidsongevallen, het ondernemingshoofd een geding mag inspannen tegen den verantwoordelijken derde van het ongeval, zulkdanige aktie enkel als hoofdvordering mag ingediend worden, als berustende op grond van de gemeene rechtsprincipieën nopens de verantwoordelijkheid, vermeld in art. 1382 en volgende van het B. W. en strekkende tot eene volledige, geheele vergoeding der belopen schade, wijl de uitzonderingswet nopens de arbeidsongevallen eene forfaitaire vergoeding voorziet; dat diensvolgens het verhaal jegens verantwoordelijke derden moet gedaan worden overeenkomstig het gemeene recht, (zie: J. P. Liège, 5-3-24; Bull. ass. n° 54, bl. 686, n° 33, bl. 430);

Overwegende, dat deze beschouwingen overigens overbodig zijn, daar wij tot onze spijt moeten be-

sluiten, dat de eisch der ouders van het slachtoffer eveneens onontvankelijk is; (2)

Overwegende, dat in eersten hoofde dient vastgesteld te worden, zoo de ouders van het slachtoffer rechtstreeks voordeel trokken uit het salaris van hun kind, toen het doodelijk ongeval gebeurde;

Dat eens dat dit voordeel ten genoegen van rechte is bewezen, het hieruit vaststaat dat het arbeidsongeval hun materiele schade berokkend heeft en diensvolgens zij recht hebben op de forfaitaire vergoeding; dat enkel daarna, eens dat het recht op de wettelijke forfaitaire vergoeding vastgesteld is, het basisloon in rekening komt, om het bedrag der vergoeding te berekenen:

Overwegende dat het slachtoffer van kwestieus ongeval als leerjongen geen loon trok, niet de minste vergoeding van tel, op het oogenblik van het ongeval;

Overwegende, dat de eischers te vergeefs laten gelden, dat het basisloon van een leerjongen moet berekend worden overeenkomstig art. 6 alinea 8, zooals dit van een volwassen man van zelfden aard en zelfde beroep; dat dit niet de hoofdvereischte uitschakelt: het recht der ouders van het slachtoffer op de forfaitaire vergoeding op voorwaarde, dat zij feitelijk rechtstreeks voordeel trokken uit het werk van hun kind;

Aangezien de eischers op het oogenblik van het ongeval geen voordeel trokken uit het werk van het slachtoffer, zij geen recht hebben op de forfaitaire vergoeding, bepaald door de samengeordende wetten op de werkongevallen. (Zie: Rechtb. Brussel, 18 April 1935. Bull. ass. bl. 999; (3))

Om deze bovengemelde redenen.

Wij vrederechter tegensprakelijk rechtdoende, partijen verwittigd zijnde van den datum der uitspraak:

Verklaren de eischen niet onvankelijk en veroordeelen de eischers tot de kosten des geding, namelijk de eischers Van Geete-De Craene, tot deze begroot op 76 fr. 50, de eischers Van de Voorde en Hyde tot deze begroot op 94 fr. 55, ongeminderd de kosten van registratie dezer, waarin zij elk voor de helft zijn verwezen.

(1) Dat het gebeurlijk verhaal van den patroon tegenover den derden verantwoordelijken persoon, op grond van art. 19 der wet op de arbeidsongevallen, een rechtstreeksche vordering vergt, in zooverre het er om gaat dan derden te VEROOORDEELEN tot het betalen van schadevergoeding, is juist, maar of daarom een vraag in gemeen en bindend verklaren tegenover derden, niet onvankelijk is, is een andere zaak.

Immers, de vraag in gemeen en bindend verklaren strekt er niet toe aan derden een veroordeeling op te leggen, maar heeft enkel tot doel, het vaststellen van zekere juridische of feitelijke toestanden (zie: Rép. Pr.: Intervention, N° 3,85 en vooral 89, zie ook de aangehaalde rechtspraak).

Om deze redenen, (gebrek aan eigenlijke veroordeeling), dunkt ons in princip, welkdanige rechtbank, (ook de uitzonderingsrechtbanken), bevoegd om van een vraag in gemeen en bindend verklaren kennis te nemen. Het gaat immers om een vaststelling tegenover derden, vaststelling waarop later, na een afzonderlijk proces, dat aan de gewone regelen der bevoegdheid zal onderworpen zijn, een veroordeeling voor den derden kan volgen.

Want eens het eerste vonnis kracht van rechterlijk gewijsde bekwam, zal de derde verantwoordelijke persoon, tijdens het rechtstreeks geding waarin hij verweerder zal zijn, die punten niet meer kunnen betwisten. De rechtstreeksche vordering zal in zekeren zin uitloopen op het bekrachtigen en ten uitvoer leggen van wat reeds vroeger vastgesteld werd.

De bevoegdheid van den eersten rechter, om van de vraag in gemeen en bindend verklaren kennis te nemen werd

reeds vroeger algemeen aangenomen, (zie Rép. Pr.: Compétence, N° 1473-77). Sedert het nieuwe art. 37 der wet op de bevoegdheid, (wet van 15-3-1932 art. 8 laatste par.), valt deze bevoegdheid niet meer te betwijfelen. Als de rechter bevoegd is inzake waarborg, is hij het a fortiori inzake gemeen en bindend verklaren.

Alles wel overwogen meenen wij nochtans dat de vraag in gemeen en bindend verklaren tegenover derden, inzake werkongevallen, niet onvankelijk is, omdat zoowel het princip der verantwoordelijkheid, (wettelijk vermoeden van gedeelde verantwoordelijkheid), als het quantum der vergoeding, (forfaitaire geregeld), niet van toepassing zijn tegenover derden en hun dus niet gemeen kunnen gemaakt worden.

Deze reden die ons dunkens de eenige is, wordt gedeeltelijk aangegeven in het vonnis van Luik van 5-3-1934, zonder dat er echter nadruk op gelegd wordt.

(2) De Rechtbank schijnt te betreuren dat de wet in huidige geval niet toelaat aan de ouders een vergoeding toe te kennen. Het weze opgemerkt, dat, in dergelijk geval, ook op grond van art. 1382 en volgende van het B. W., de ouders geen stoffelijke vergoeding zouden bekomen.

De wet op de arbeidsongevallen had vooral ten doel den bewijslast ten hoofde van het slachtoffer of zijn gerechtigden uit te schakelen, maar niet de mogelijkheid te verschaffen vergoeding te bekomen waar zulks, volgens het gemeen recht, onmogelijk zou zijn.

Iets anders is de zedelijke vergoeding der ouders voor het verlies van hun kind, die immer kan aangevraagd worden op grond van het gemeen recht, maar waarop de speciale wetgeving nopens de arbeidsongevallen niet toepasselijk is.

(3) Zie ook: Acc. du Trav. door Delaruière et Namèche, 1932 N° 155 en vlg. blz. 162, ook N° 158 blz. 167.

BIBLIOGRAPHIE

H. BOON. — De samensmelting der kleine Gemeenten. — Belgisch Instituut voor Administratieve Wetenschappen. — Drukkerij L'Avenir, Brussel. — 1938.

Er is een afzonderlijke druk verschenen van de belangrijke studie, welke Professor Boon, der Universiteit te Gent, publiceerde in de Handelingen van het Belgisch Instituut voor Administratieve Wetenschappen.

Schrijver zet de nadeelen uiteen die spruiten uit de tegenwoordige organisatie van ons gemeentewezen en onderzoekt de verschillende bezwaren, die ingebracht zijn geworden tegen de versmelting van kleine gemeenten, bezwaren die hij op doeltreffende wijze weerlegt.

Verder duidt de auteur de beginselen aan die volgens hem als grondslag moeten dienen voor de samensmelting van de kleinere gemeenten.

Fernand de CREEFT. — Etude sur l'évolution des charges sociales de l'Etat. — Editions du Comité Central Industriel de Belgique. — Juillet 1937.

In de zeer interessante reeks studies, uitgegeven door het Comité Central Industriel de Belgique verscheen een werk van heer de Creeft betreffende de evolutie van de sociale lasten van den Staat; een werk dat vooral van socialen en politieken aard is, doch dat voor de juristen de belangrijkste gegevens bevat omdat het zoo duidelijk, vooral aan de hand van statistische elementen, den weerslag toont van de sociale wetgeving, die in de laatste jaren in ons land is tot stand gekomen. De sociale verzekeringen en pensioenwetten worden in detail onderzocht wat hun financieele gevolgen voor den Staat betreft.

TAALONKRUID.

Dagvaarding strekkende tot betaling der som, tegenwoordigende... — Om die herhaling van tegenwoordige deelwoorden te vermijden, lijkt het mij beter en eenvoudiger te schrijven:
dagvaarding tot betaling: citation en paiement (Van Grieken).

Brand dewelke... en die. — Waarom twee betreffelijke voornaamwoorden en dan nog twee verschillende? «Dewelke» is trouwens verouderd en wordt in het Nederlandsch enkel nog in hoogerem stijl gebruikt (Peeters).

Waterbedeeling. — Bedeeling: uitreiking van gaven; armenkas (Van Dale).

Watervoorziening (Van Dale).

Stellende bedingen. — Bedoelt steller soms daarmee «*uitdrukkelijke bedingen*»: clause expresse?

Zich tot zijn voorwerp beperkt: hetzij. — Niet hetzij, maar *namelijk*.

Hetzij beteekent of (V. Dale).

Diensvolgens. — *Dienvolgens* (V. Dale).

de verplichting om. — Om is hier overbodig.

mits de voorwaarden. — Mits, in den zin van «onder beding van» is een voegwoord en wordt hier als voorzetsel gebruikt (Zie Peeters en Van Dale). *tegen de voorwaarden.*

Zinspeling maken. — faire allusion. Dit vind ik niet in V. Dale, Vercoullie, Koenen. Wel: *zinspelen*. Gallas vertaalt faire allusion door zinspelen.

gemis aan. — Gemis van (V. Dale).

wanneer het zich handelt. — Gallicisme: quand il s'agit. Ned. *Wanneer het gaat over*.

onderhavige Rechtbank. — d.i. de Rechtbank waarvan spraak is. Welnu de Rechtbank van koophandel te Antwerpen wordt daar niet vermeld.

Sommigen vermijden onderhavig als germanisme.

daarstellen. — Germanisme.

in zake van. — in zaken van.

voor wat betreft. — wat betreft.

zich ontlasten op. — se décharger de... sur... Gallas: aan een ander iets overlaten.

rechtsverband. — Ware rechtsgroond niet beter?

Vraag strekkende tot betaling — eisch tot betaling.

Mits de pachtom — is een voegwoord en wordt hier als voorzetsel gebruikt.

tegen de som.

alle drie maanden, hetzij — namelijk. Hetzij beteekent of.

verzaking — beteekent afval (van godsdienst), ontrouw (in vriendschap), men verzaakt ook aan de ondeugd. (V. Dale)

Hier: *afstand*.

Gallas geeft op het woord verzaken: abjurer, renier sa foi; manquer à (son devoir); méconnaître, renier; abandonner (un ami).

herleiden — een som herleiden beteekent een som in frank herleiden in guldens. In 't Fransch beteekent dit réduire.

Réduire beteekent ook: verminderen, wat de rechter hier bedoeld heeft.

verminderen.

aan 1050 fr. per drie maanden — tegen 1050 fr.

mondelings — mondeling.

te pas komen — venir à propos. Beter ware het te zeggen: het behoort, het *past*.

de prijs vaststellen — den prijs vaststellen.

de eerstvastgestelde prijs — de eerst vastgestelde prijs.

een bewijs, zeer in zijn betekenisse?

gevolgen trekken — tirer une conséquence. (Gallas): *een gevolgtrekking maken*. Idem Van Dale.

het pachttermijn — den termijn.

Het B. W. gebruikt bij voorkeur huur voor huzen en pacht voor land.

gedoogzaamheid — gedoogen.

Bellefroid: actes de pure tolérance: daden van eenvoudig gedoogen.

gezegdens — V. Dale: gezegde, meerv. *gezegden*.

van aard om... — de nature à: in staat om, *van dien aard dat* het haar gezegden steunt.

wedersprakelijk rechtdoende — B. W. 263 Jugement rendu contradictoirement: op tegenspraak gewezen vonnis.

voor wat betreft — wat betreft.

de vraag inleiden — B. W. 464: introduire une action en justice: een vordering instellen. — B. W. 1479: te rekenen van den dag waarop de eisch voor het gerecht wordt ingesteld.

zesmaandelijksche verjaring — zesmaandelijks beteekent: om de zes maanden.

De verjaring van zes maanden.

de verjaring onderbreken — interrompre la prescription. W. v. Strafvord. 25: de *verjaring stuiten*.

oproeping voor verzoening — W. v. Strafvord. Citation en conciliation: dagvaarding tot verzoening.

beroep — Bellefroid: appellant, eischer in beroep.

Bellefroid: intimé: gedaagde in beroep.

rechterlijke aktie — Ik onderstel dat steller bedoelt action en justice. Zie B. W. 724: *rechtsvordering*. *aanbevelen schrijven* — lettre recommandée. Ned.: *aangeteekeend schrijven*.

verzaken aan de verjaring — renoncer à la prescription: (Bellefroid. Van Grieken): *van de verjaring afstand doen*. (Zie verzaking: Burgerlijke rechtbank. Veurne)

een arbeidsovereenkomst voorleggen — produire. B. W. 44, *overleggen*. Van Dale: overleggen: opzenden (naar een overheidspersoon).

in de gevraagde som in de dagvaarding van 23 April — in de bij dagvaarding van 23 April geëischte som.

hetzij na de beteekening — namelijk.

nopens — volgens Hendriks. Ned. synoniemen, deftig en eenigszins stijf. *Aangaande.*

voor wat betreft — wat betreft.

bestuurlijk — bestuurlijk.

dewelke — verouderd en enkel nog in deftigen stijl.

welke.

hoogdringendheid — Een dergelijk znw. bestaat niet in 't Ned., evenmin als «dringendheid». Gall.: vu l'urgence. Peeters stelt voor: wegens de dringende noodzakelijkheid; daar het een dringende zaak of een spoedeischend geval betreft.

B. W. 224 c. en cas d'urgence: in spoedeischende gevallen.

desaangaande — dienaangaande.

daarstelt — germanisme.

de wederspannigheid te boven te gaan — minder gelukkig gekozen werkwoord.

met een voorloopige maatregel — met een voorlopigen maatregel.

eindelijke beschikking — V. Dale geeft: een eindelijk vonnis.

B. W. 293: eindbeslissing.

B. W. 118 enz., eindvonnis.

voor doel hebben — ten doel hebben.

onbevoegd om kennis te nemen — om is hier overbodig (Van Dale).

bestatigen — germanisme.

kwestige geschillen — het woord kwestig vind ik niet in V. Dale, enz., wel kwestieus: waarover het geschil gaat.

kwestieus geschil is trouwens een pleonasme.